

A megye mezőgazdaságának 1967. évi feladatai

Írta: Szabó Sándor

A megyei pártbizottság 1966. december 21-1 ülésén nem csak az 1966. évi gazdálkodást elemelte, hanem megvitatta és jóváhagyta az 1967. évi feladatokat is, amelyeket a nyilvánosságra hozott állásfoglalás tartalmaz. A megyei pártbizottság abból indult ki, hogy a népgazdaság további fejlődésének fontos feltétele a mezőgazdasági termelés növelése. Ezt követeli meg a lakosság megfelelő élelmiszer-ellátása, az ipar növekvő mezőgazdasági nyersanyag-szükségletének kielégítése és a mezőgazdasági export további fejlesztése is.

M ndezek, valamint a reális lehetőségek figyelembevételével határozta meg a megyei pártbizottság, hogy 1967-ben, az elmúlt évhez viszonyítva, a mezőgazdasági termelést 2-3, a különböző termékek felvásárlását pedig 3 százalékkal kell növelni. Úgy gondoljuk, hogy a termelési és felvásárlási célkitűzések reálisak, a megye mezőgazdasága rendelkezik teljesítésük feltételeivel. Abból indulunk ki, hogy mezőgazdasági üzemünk: állami gazdaságaink és termelőszövetkezeteink az 1967-es évet jobban megalapozták, az év jó előkészítése sikeresen megtörtént.

Az elmúlt őszi kedvező időjárás, amely párosult a mezőgazdasági dolgozók és vezetők fegyelmzett munkájával, lehetővé tette, hogy a kenyérgabona-vetést a tervezettnél megfelelően, jó minőségben elvégezzék. Az őszi mélyszántást állami gazdaságaink teljes egészében, termelőszövetkezeteink pedig döntő többségében befejezték. Ez évben tovább javulnak az önálló gazdálkodás feltételei is, amelyek kihatása szintén elősegíti a feladatok teljesítését.

A pártbizottság állásfoglalása az 1967. évi feladatok közül kiemeli, hogy a megye mezőgazdaságának továbbra is egyik legfőbb feladata, hogy a tervezett mértékben hozzájáruljon a népgazdaság kenyérgabona-szükségletének kielégítéséhez. Ez nem csak gazdasági, de nagyon fontos politikai kérdés is. Ezt a feladatot meggyénk mezőgazdasága az elmúlt évben nem teljesítette. Gazdaságaink azonban okultak a tavalyi tapasztalatokból, és ősszel a kenyérgabona- időben és a tervezett területen elvetették. Ezzel azonban a termelés feladatai még nincsenek megoldva. A terület mellett biztosítani kell a lehető legmagasabb holdenkénti hozamokat is. Ennek érdekében minden állami gazdaságban, termelőszövetkezetben szükséges, hogy a télvégi és tavaszi növényápolásokat időben és maradék nélkül elvégezzék. Most az a feladat, hogy gazdaságaink nagy gondossággal készüljenek fel a vetések téli és tavaszi ápolására, a vetések belvizmentesítésére, a fejtrágyázásra, a vegyszeres gyomirtás maradéktalan elvégzésére. E munkák elvégzése minden üzemnek saját érdeke is, mivel a felvásárlási ár múlt évi felemelésével a kenyérgabona az üzemek számára a leggyakoribb és leggyakrabban termelhető termékek egyike lett, ugyanakkor termelésének alakulása érzékenyen befolyásolja az üzemi bevételeket is.

A kenyérgabona mellett ez évben tovább kell javítani a többi növényi kultúrák termelési színvonalát. A tavaszi vetésű növények termelési feltételei is kedvezőbbek a múlt événél. A legtöbb növényfélése jó előkészített mélyszántásba vehető. Az előfeltételek tehát adva vannak, de ennek párosulnia kell az időben és jó minőségben történő vetéssel, megfelelő növényápolással és veszteség nélküli betakarítással.

A mezőgazdasági termelés növelésének egyik fontos feltétele a szilárd takarmánybázis megteremtése. Az állatállomány mennyiségi és minőségi emelkedése a növénytermelésből még mindig hiányt mutatnak. A hiány elsősorban fehérjetakarmányok tekintetében a legszembetűnőbb. Összintén megmondhatjuk, hogy takarmánytermelésünk sem mennyiségben, sem minőségben nem felel meg a követelményeknek, és legfőbb akadályát jelenti az állatállomány és az állati termék hozamok nagyobb arányú emelésének.

A takarmánybázis megteremtésének egyedül járható útja az egységnyi takarmánytermő területről — szántóról, rétről, legelőről egyaránt — a lehető legtöbb és legjobb takarmányt biztosítani. Számos állami gazdaságban és termelőszövetkezetben évek óta 25-30 mázsás kukorica- és lucernaszéna-hozamokat érnek el holdanként, ugyanakkor hasonló adottságokkal rendelkező gazdaságok jóval a megyei átlag alatti terméseredményeket hoznak. Magas terméseredmények úgy érhetők el, ha a szántóföldi takarmánynövények termesztésében is érvényesülnek a növénytermesztésben bevált korszerű, nagyüzemi módszerek: a jó talajerő-gazdálkodás, optimális növényállomány, kedvező talaj-előkészítés, szakszerűen és gondosan elvégzett vetés, a korszerű és hatásos növényvédelem, valamint növényápolás. Különösen nagy gondot kell fordítani két legfontosabb takarmánynövényünk, a kukorica és a lucerna termesztésére.

Indokolt, hogy gazdaságaink ez évben is további erőfeszítéseket tegyenek rétjeik, legelőik feljavítására, terméshozamuk emelésére. A Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Tudományos szakembereinek segítségével már az elmúlt években is több állami gazdaság és termelőszövetkezet ért el jelentős eredményeket e té-

ren. Az a tapasztalat, hogy a talaj termőképességének javításával, öntözéssel, vízrendezéssel, a hasznos fuállomány arányának javításával a hozamokat többszöröseire lehet növelni. Ezért azt javasoljuk, hogy gazdaságaink használják ki az intézet által nyújtott segítséget a réti és legelők hozamának növelése érdekében.

A belföldi és exportszükségletek kielégítése érdekében további jelentős előrehaladást kell elérni a zöldségtermesztésben. A kisebb mértékű területfejlesztés mellett a legfontosabb feladat a hagyományos kertészeti kultúrák — a makói hagyma, a szegedi fűszerpaprika, a szentesi zöldség — természetesi színvonalának növelése. Ez évben az illetékes szervekkel, vállalatokkal szorosan együttműködve növelni kell a termelés biztonságát, javítani az átvételi és értékesítési feltételeket; több figyelmet kell fordítani a növényi betegségek és kártevők elleni fokozottabb védekezésre. A hatékony védekezésen, valamint a megfelelő növényápolási munkák elvégzésén múlik a jó minőségű és mennyiségű termékek előállítására; ez pedig mindenkinek érdeke.

Gyümölcsből és szőlőből ez évben nem számolunk jelentősebb telepítésekre. Itt most a fő feladat a hiányos, megritkult telepítések pótlása, valamint az elmaradt járulékos beruházások realizálása és a szakszerű ápolási, növényvédelmi, növény-egészségügyi munkák elvégzése.

A jelenlegi időjárást és az előrejelzést figyelembe véve ez évben is belvizet tavaszra számolunk. Ezért valamennyi gazdaságnak, a vízügyi igazgatóságnak, a vízügyi társulásoknak egyaránt fontos feladatuk, hogy már most gondoskodjanak a kezelésükben levő csatornák rendbehozataláról, mindenhol biztosítsák a belvizek szabad lefolyását. Ott, ahol a csatorna-rendszerrel a belviz elvezetése nem oldható meg, a réteken és legelőken alakítsanak ki a víz befogadására alkalmas gyűjtőket. Most még viszonylag kevés költséggel milliókat lehet megmenteni a későbbiek folyamán előadódható károkból.

A lakosság igényeinek egyre jobb kielégítése és az exportfeladatok teljesítése érdekében 1967-ben növelni kell az állattenyésztési színvonalát, az állati termékek termelését. A legnagyobb figyelmet a minőség javítására, a termelékenység fokozására, a takarmányértékcsökkentésére kell fordítani. A teendők szinte minden gazdaságban mások és mások, erre receptet adni nem lehet. A sertés- és kocaállomány, valamint a tehénállomány 1966. évi csökkenése miatt különösen fontos, hogy 1967-ben a gazdaságok sokoldalú intézkedéseket tegyenek a tehén- és kocaállomány számcsökkentésére. A meglévő beruházási eszközeiket e cél érdekében használják fel, és a célnak megfelelően hasznosítsák a meglévő koca- és tehén-férőhelyeket is. Az állattenyésztés és állattartás fejlesztése elsősorban a népgazdasági érdek, hiszen közvetlenül összefügg az életszínvonal emelkedésével és külkereskedelmi mérlegünk alakulásával. Sőt, az 1966 év eleji árendezés után az állattenyésztés elsőrendű szerepet játszik a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok jövedelmezőségében.

A termelési és felvásárlási célkitűzések teljesítésében továbbra is fontos szerepük van a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságainak és az egyéb gazdaságoknak is. A háztáji gazdálkodás és ártermelés segítése nemcsak gazdasági, hanem fontos politikai feladat a további időszakban is. Ezért a termelőszövetkezetek vezetőinek több gondot kell fordítani a háztáji gazdaságok ártermelésének fejlesztésére.

Minden állami gazdaságnak és termelőszövetkezetnek a termelési feladatok teljesítése érdekében fontos feladata, hogy a mezőgazdasági művelésre alkalmas területeket mindenütt hasznosítsák. Egyetlen hold terület se maradjon parlagon.

A mezőgazdasági termelés feltételei 1967-ben tovább javulnak. Az elmúlt évinél több műtrágyát használhatnak fel gazdaságaink. Javul a gépellátás, több mint 50 darabbal növekszik a kombájnok száma. A gazdaságok ez évben is több traktort, szállítóeszközt és egyéb gépet vásárolhatnak, előreláthatóan több lesz már bizonyos fontos betakarítási és speciális gépekből is. A rendelkezésre álló gépi kapacitásnak az eddigieknél jobb kihasználásával is tovább növelhető a gépi munkák aránya. Remélhetőleg javulni fog az alkatrészellátás is, bár zökkenőmentes ellátásra még ez évben sem számolhatunk.

Ami a mezőgazdasági termékek felvásárlását illeti, az a cél, hogy a különböző termeltető és felvásárló vállalatok és a termelő üzemek, állami gazdaságok és termelőszövetkezetek között valóban a népgazdaság és egymás érdekeinek figyelembevételével javuljanak a kereskedelmi kapcsolatok. Minél több és olcsóbb mezőgazdasági termék jusson el a fogyasztókhoz. Állami gazdaságaink és termelőszövetkezeink törekedjenek a piaci igények jobb kielégítésére, keressék, kutassák a jövedelmezőbb, hatékonyabb gazdálkodás lehetőségeit, feltételeit. Egyet kell érteni a szövetkezetek azon törekvésével — még ha ennek jelenleg akadályai is vannak —, hogy áruik jelentős részét exportra feldolgozva, közvetlenül az exportáló vállalattal megkötött egyenrangú szerződés keretében értékesíthessék.

Ez évben a nagyüzemi gazdaságoknak tovább kell szélesíteni a különböző mellék- és segédüzemi tevékenységeket, mindazokat, amelyek feltételei a gazdaságokban biztosíthatók, és amelyek tevékenységére a lakosság, illetve a népgazdaság igényt tart. A termelő üzemek bátran kezdeményezzenek a különböző ipari üzemekkel, vállalatokkal való szorosabb kooperációt, a munkaerő lehető leghatékonyabb kihasználására, a teljesebb foglalkoztatottság, valamint a jövedelem növelése érdekében.

A mezőgazdasági termelés fejlesztését már eddig is nagymértékben elősegítették az elmúlt években tett intézkedések: mint egyes cikkek felvásárlási árának rendezése, a tervezési korszerűsítése, az amortizációs alap bevezetése. A párt IX. kongresszusán elfogadott, a mezőgazdaságra vonatkozó határozatok megfelelő biztosítékot nyújtanak az elkövetkező időszakban a mezőgazdaság még gyorsabb ütemű fejlődéséhez. Az új nyugdíjrendszer, az általános hitelrendezés, a teljes körű amortizáció bevezetése mind egy-egy lépés az önálló vállalati jellegű gazdálkodás feltételeinek kialakításához. Mezőgazdasági üzemünk bátrabban és jobban használják ki azokat a lehetőségeket, a különböző gazdaságpolitikai intézkedéseket, amelyek az üzemi önállóságuk növelésére, gazdálkodásuk feltételeinek javítására irányulnak.

Mivel a termelőszövetkezetek nem tervekötöltek, ezért az a javaslatunk, hogy az 1967-es termelési és pénzügyi tervek kialakításánál vegyék figyelembe a mezőgazdaság előtt álló termelési feladatokat, célkitűzéseket, és gondoskodjanak a saját adottságaiknak legjobban megfelelő termelési szerkezet kialakításáról.

Ez évi feladataink teljesítésének feltétele a mezőgazdasági dolgozók öntudatos, fegyelmzett munkája. A termelés fejlesztését, feladatait elsősorban a szocialista nagyüzemek; állami gazdaságok, és termelőszövetkezetek vezetői, szakemberei, az állami gazdaságok dolgozói és a termelőszövetkezetek tagjai valósítják meg. Ennek érdekében azonban tovább kell növelni azokat a követelményeket, amelyeket a szocialista nagyüzemek kiépítése, a termelés növelése feladatainak teljesítése, az üzemek vezetőivel és dolgozóival szemben támasztanak. Az állami gazdaságok igazgatói és a termelőszövetkezeti elnökök tevékenységének megítélésénél a hangsúly az emberekkel való bábni tudásra, a szervezőkészségre, a legfőbb közgazdasági ismeretekre, az elvi határozottságra kell helyezni. Ez azért is fontos feladat, mert az önálló vállalati jelleggel működő szövetkezet elképzelhetetlen határozott jó vezetés nélkül.

Feladataink, célkitűzéseink nem valósíthatók meg, az anyagi érdekltség, a munka szerinti elosztás következtében alkalmazása nélkül. Az elmúlt évek tapasztalatai is bizonyítják, hogy a mezőgazdasági termelés növelésének egyik mozgató rugója az anyagi érdekltség helyes, céltudatos alkalmazása. A tudomány és technika vívmányainál szintén csak akkor érhetjük el a kívánt eredményt, ha azok az emberek, akik azt a gyakorlatban alkalmazzák, anyagilag érdekeltek a jobb eredmények elérésében. A mezőgazdaság területén is elő kell segíteni mindazt, ami biztosítja a megnövekedett feladatok megoldását; a mezőgazdasági termelés, az ártermelés növelését, a gazdaságosabb termelés feltételeinek megteremtését.

A termelési feladatok mellett ez évben a termelőszövetkezeteket érintő társadalmi, szervezeti feladatok is vannak, amelyek megvalósítása kihatással lesz az egész termelőszövetkezeti mozgalomra. Mint ismeretes, ezekben a napokban jelöltek a termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok közgyűlésükön a küldötteket a termelőszövetkezetek megyei tanácskozására, ahol megválasztják majd azokat, akik az év áprilisában összeülő I. termelőszövetkezeti kongresszuson meggyüket képviselik. Itt meg tárgyalják a szövetkezeti mozgalom politikai, szervezeti és gazdasági helyzetét, a termelőszövetkezeti törvényt, a földjogi törvény irányelveit, az országos termelőszövetkezeti tanács és a területi termelőszövetkezeti szövetségek alapszabály-tervezetét.

A kongresszus után kerül sor a termelőszövetkezetek területi szövetségeinek létrehozására. A szövetségek megalakulása elé jelentős várakozással tekintenek a szövetkezeti tagok, a szövetkezetek vezetői és a társadalmi, gazdasági életünk szervei is. Mindenekelőtt azt szükséges hangsúlyozni, hogy a szövetségek a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésével összhangban kialakított társadalmi szervezetek lesznek. A szövetségek jellegét a szövetkezeti demokrácia, az önkéntesség elve, valamint a termelőszövetkezetek vállalati és társadalmi jellege határozza meg. Ennek megfelelően a szövetségek a termelőszövetkezetek demokratikusan választott szervei, amelyek a bennük önkéntesen tömörült szövetkezeteknek és a szövetkezetek tagjainak társadalmi, érdekképviseleti és együttműködési szervezetei.

A területi szövetségek a teljes egyenjogúság alapján működnek együtt az állami és szövetkezeti vállalatokkal, intézményekkel.

Azt akarjuk, hogy a termelőszövetkezetek szövetségei minden tevékenységükben hatékonyan képviseljék a magyar szövetkezeti mozgalom érdekeit, és munkájukkal segítsék elő a mezőgazdaság fejlődését.

Import helyett

A Szegedi Szerszámkovács Ktsz több mint 13 millió forint értékű különféle szerzőmöt exportált tavaly. Nagy sikert aratott a Belgiumban, Nyugat-Németországban forgalomba hozott különleges autószerelő-fogó, amelyből mintegy 70 ezret készítettek. Külföldön és belföldön egyaránt népszerű műanyag-szigetelésű oldalcsípőből származó sorozatot értékesítettek.

A „szerszám” ktsz 1967-ben tovább növeli exportját, sőt, a bevált és hagyományos termékeken kívül új árucikkkel jelentkezik. Olyanokkal, amelyeket eddig a hazai ipar nem gyártott, amelyekből importra szorultak a megrendelők. Többek között bordírszerelő és cipész szerzőmöt állítanak elő. Ezekből az első, kísérleti darabok már elkészültek, s a sorozatgyártás is megindult.

Magyarországon egyetlen üzem sem készített eddig Stayer-satukat — a ktsz az új üzemház felépítése után, a harmadik negyedévben már három különböző méretű ilyen kovács szerzőmöt készíti.

Apadnak a tiszai mellékfolyók

A Tisza megáradt mellékfolyóin viszonylag gyors apadás kezdődött. A Fekete-Körösön és a Fehér-Körösön első fokra enyhítették az árvízvédelmi készültséget. A Berettyón honvédségi és vízügyi osztagok robbantásokkal aprítják a jeget.

A Tiszán csökkent a jégpáncél felülete. A Tiszalök feletti szakaszon helyenként több kilométeres víztükörtől foltos a jégtakaró, a vízlepcső és Szolnok között már nincs jég, s az utolsó 270 kilométeres szakaszon is megszűnik a jég. A jégpáncél felülete 40 000 holdat borított el belvíz, s így már mintegy 230 000 holdon áll a víz. Eből több mint 130 000 hold réti és legelő. (MTI)

A Jupiter, a Vénusz és a Föld

Érdekes tudományos feltevést dolgozott ki a naptevékenységről és annak időszakos változásairól Némethy Tivadar fizikus, az Országos Meteorológiai Intézet osztályvezető-helyettese.

Eszerint a napfoltok voltaképpen olyan ár-apályszerű jelenségeknek tekinthetők, amelyeket a Nap és a bolygók közt fellépő tömegvonzás vált ki. Amikor ugyanis a bolygók a Nap felől nézve nagyjából egy vonalban helyezkednek el — „együttállásban” vannak — összegződő tömeghatásuk a Nap-beli atomreakció által keltett erőket gyűjtik a napfoltok szintje vulkánkitörésszerű jelenségét váltják ki. Minthogy az egyes bolygók hatásának mértékét tömegük és a Naptól való távolságuk határozza meg, legnagyobb jelentősége ebből a szempontból a Jupiternek, azután a Vénusznak, harmadik helyen pedig a Földnek van.

A tengerpartot összekötő Duna-híd

A Fekete-tenger romániai partszakaszára gépkocsival utazó turisták eddig csak komp segítségével juthattak keresztül a Dobruzsát keresztül szelő Dunán. A román kormány most úgy döntött, megépíti a Giurgien Vadul Oi-val összekötő Duna-hidat.